

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 61 народного депутата України щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 76, частин першої, третьої, четвертої статті 79, частин другої, четвертої статті 81, частин другої, п'ятої статті 124, пункту 9 частини третьої статті 129 Конституції України

м. Київ
24 квітня 2013 року
№ 17-у/2013

Справа № 2-20 /2013

Конституційний Суд України у складі суддів:

Головіна Анатолія Сергійовича — головуючого,
Бауліна Юрія Васильовича,
Вдовіченка Сергія Леонідовича,
Винокурова Сергія Маркіяновича,
Гультая Михайла Мирославовича — доповідача,
Запорожця Михайла Петровича,
Кампа Володимира Михайловича,
Колоса Михайла Івановича,
Лилака Дмитра Дмитровича,
Маркуш Марії Андріївни,
Пасенюка Олександра Михайловича,
Сергейчука Олега Анатолійовича,
Стецюка Петра Богдановича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,
Шишкіна Віктора Івановича,

розглянув на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням 61 народного депутата України щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 76, частин першої, третьої, четвертої статті 79, частин другої, четвертої статті 81, частин другої, п'ятої статті 124, пункту 9 частини третьої статті 129 Конституції України.

Заслухавши суддю-доповідача Гультая М. М. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. Суб'єкт права на конституційне подання — 61 народний депутат України — звернувся до Конституційного Суду України з конституційним поданням щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 76, частин першої, третьої, четвертої статті 79, частин другої, четвертої статті 81, частин другої, п'ятої

статті 124, пункту 9 частини третьої статті 129 Конституції України в аспекті таких питань:

— «чи може за змістом частини першої статті 1 Закону України «Про статус народного депутата України» та частини другої статті 99 Закону України «Про вибори народних депутатів України» кандидат у народні депутати України в одномандатному виборчому окрузі вважатися обраним, у разі якщо за рішенням суду підсумки голосування та результати виборів депутатів в цьому окрузі визнано недостовірними;

— чи почалися повноваження народного депутата України в особи з моменту складення нею присяги народного депутата України згідно з вимогами статті 79 Конституції України, якщо підсумки голосування та результати виборів народних депутатів України в одномандатному виборчому окрузі, в якому ця особа балотувалася у народні депутати України, в подальшому визнані судом недостовірними;

— чи означало складення особою присяги народного депутата України згідно з вимогами статті 79 Конституції України до набрання законної сили судовим рішенням, яким визнано відсутність у цієї особи статусу та повноважень народного депутата України, набуття нею повноважень народного депутата України».

Практичну необхідність в офіційному тлумаченні зазначених положень Конституції України народні депутати України обґрунтовують потребою у вирішенні питань юридичного та практичного характеру внаслідок визнання недостовірними результатів чергових виборів народних депутатів України 28 жовтня 2012 року в одномандатних виборчих округах № 11 і № 71 постановою Вищого адміністративного суду України від 8 лютого 2013 року (справа № П/800/99/13), а також у зв'язку з відсутністю у Домбровського О. Г. та Балого П. І. статусу та повноважень народного депутата України.

2. Конституційний Суд України, розглядаючи питання про відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з прийняттям Другою колегією суддів Конституційного Суду України Ухвали від 18 квітня 2013 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі на підставі пункту 3 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України», виходить з такого.

Конституційний Суд України як єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні вирішує питання про відповідність законів та інших правових актів Конституції України і дає офіційне тлумачення Конституції України та законів України (статті 147, 150 Конституції України, статті 1, 13 Закону України «Про Конституційний Суд України»).

Народні депутати України просять дати офіційне тлумачення положень частини першої статті 76, частин першої, третьої, четвертої статті 79, частин другої, четвертої статті 81, частин другої, п'ятої статті 124, пункту 9 частини третьої статті 129 Конституції України.

За змістом статті 69, частини першої статті 76, частини другої статті 78, частини четвертої статті 79 Конституції України особа обирається народним депутатом України та отримує депутатський мандат внаслідок волевиявлення виборців. Ці конституційні приписи дають підстави стверджувати, що народний депутат України свій мандат отримує за результатами виборів (Рішення Конституційного Суду України від 27 жовтня 1999 року № 9-рп/99).

Набуття особою статусу народного депутата України можливе лише як юридичний наслідок її обрання на виборах, що відбулися на основі загального, рівного і прямого виборчого права шляхом таємного голосування та за умов дотримання передбачених Законом України «Про вибори народних депутатів України» виборчих процедур, які дозволяють достовірно встановити волевиявлення виборців.

Положення статті 81 Конституції України поширюються виключно на особу, яка обрана народним депутатом України у легітимний спосіб, зокрема внаслідок волевиявлення виборців і достовірно встановлених результатів виборів до Верховної Ради України у відповідному виборчому окрузі.

Згідно з частиною п'ятою статті 124 Конституції України судові рішення ухвалюються судами іменем України і є обов'язковими до виконання на всій території України.

Конституційний Суд України неодноразово давав офіційне тлумачення та висловлював відповідні правові позиції щодо положень Конституції України, про які йдеться у конституційному поданні, у рішеннях від 13 травня 1997 року № 1-зп, від 25 грудня 1997 року № 9-зп, від 27 жовтня 1999 року № 9-рп/99, від 9 липня 2002 року № 15-рп/2002, від 17 жовтня 2002 року № 17-рп/2002, від 29 січня 2008 року № 2-рп/2008, від 6 квітня 2010 року № 11-рп/2010.

У конституційному поданні народні депутати України посилаються на постанову Вищого адміністративного суду України, якою, зокрема, визнано недостовірними результати чергових виборів народних депутатів України в одномандатних виборчих округах № 11 і № 71 та скасовано постанови Центральної виборчої комісії від 22 листопада 2012 року № 1978 у частині реєстрації обраного народного депутата по одномандатному виборчому округу № 71 Балого П. І. і від 23 листопада 2012 року № 1980 у частині реєстрації обраного народного депутата по одномандатному виборчому округу № 11 Домбровського О. Г., а також встановлено відсутність у Балого П. І. та Домбровського О. Г. статусу та повноважень народного депутата України.

Конституційний Суд України як орган судової влади відповідно до частини другої статті 19 Основного Закону України зобов'язаний діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Аналіз конституційного подання та доданих до нього матеріалів дає підстави для висновку, що народні депутати України фактично порушують питання стосовно законності, обґрунтованості та обов'язковості виконання судового рішення у конкретній справі — постанови Вищого адміністративного суду України, а не щодо офіційного тлумачення вказаних положень Конституції України.

В Ухвалі Конституційного Суду України від 17 лютого 2009 року № 7-у/2009 зазначено, що він не має повноважень щодо перевірки законності, обґрунтованості прийнятих судами загальної юрисдикції рішень і правильності застосування ними норм законодавства.

Також до повноважень Конституційного Суду України не належить забезпечення обов'язковості виконання судових рішень у конкретних справах, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 3 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України».

Враховуючи викладене та керуючись статтями 150, 153 Конституції України, статтями 14, 45, 50 Закону України «Про Конституційний Суд України», Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 61 народного депутата України щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 76, частин першої, третьої, четвертої статті 79, частин другої, четвертої статті 81, частин другої, п'ятої статті 124, пункту 9 частини третьої статті 129 Конституції України на підставі пункту 3 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України» — непідвідомчість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційному поданні.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ